

УДК 1:316.4

**Кальницький Едуард Анатолійович кандидат філософських наук,
доцент, доцент кафедри філософії Національного Юридичного
університету імені Я. Мудрого**

**ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НЕДЕРЖАВНОЇ СИСТЕМИ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ
ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА**

Сучасний досвід становлення і розвитку інформаційного суспільства свідчить, що неодмінним атрибутом сильної держави є ефективно діюча система національної безпеки, яка включає державну і недержавну складові.

На думку аналітиків, актуальність проблеми удосконалювання управління у сфері безпеки визначається складними соціально-економічними процесами сучасності, появою нових загроз безпеці, об'єктивною потребою розвитку демократичних процесів. У цьому зв'язку постає завдання акцентувати увагу громадськості на тому, що ефективне функціонування недержавного сектору безпеки – лише питання часу і залежить від усвідомлення, нагромадження і реалізації конструктивного громадського потенціалу.

Автор зауважує, на необхідності, в умовах становлення і розвитку інформаційного суспільства, об'єднання громадських зусиль, щоб максимально сприяти формуванню і розвитку недержавної системи національної безпеки, суб'єкти якої могли б вирішувати такі принципові завдання:

- проведення моніторингу й аналізу загроз національній безпеці, що зароджуються, виявлення джерел напруженості і конфліктогенності, розробка механізму керування загрозами і небезпеками, участь у формуванні ідеології безпеки і на її основі сприяння забезпеченню соціального миру, підвищенню

громадянської відповідальності, розвитку правової і патріотичної самосвідомості;

- організація і здійснення громадського контролю за діяльністю як недержавної, так і державної систем безпеки, сприяння їх погодженому функціонуванню як єдиного організму;

- розробка і реалізація проєктів, спрямованих на забезпечення національної безпеки (інформаційно-аналітичних, експертно-правових, організаційно-прикладних, пропагандистських та ін.), залучення широких верств населення до процесу забезпечення життєдіяльності держави, підготовка кадрів для недержавної системи безпеки.

- сприяння посиленню превентивної функції вільних засобів масової інформації, враховуючи кращу практику із задоволення законних потреб суспільства в інформації, не надаючи при цьому трибуни для терористів, а також звернень і промов, що розпалюють ненависть і агресивність;

Створення дієздатної недержавної системи національної безпеки в умовах становлення і розвитку інформаційного суспільства вимагає застосування найсучасніших засобів, форм та прийомів попередження глобальним викликам сучасності. Зважаючи на це, вельми суттєвим є розуміння того, що ефективно запобігання цим викликам можливе лише за умов, коли до зусиль протидії ним на державному і міжнародному рівнях приєднається громадянське суспільство, всі його інституції, коли ідеологія агресивності блокуватиметься позитивним потенціалом співтовариства. Історичний досвід вчить, що силовими методами можна боротися з носіями ідеології, але не з нею самою.